

דף יא.

עין משפט א.

יו"ד סימן קמט פעיף ג.

ג. מותר ללכת ליריד ע"ז ב לקחת מהם בהמה עבדים ושפחות ובתים וכרמים וכותב ומעלה בערכאות שלהם, ובלבד שיקח מאדם ל שאינו נותן מכס לע"ז.

ד. עבר ולקח מ בהמה מיריד של עובדי כוכבים מתגר שנותן מכס לע"ז מעקר פרסותיה ב מהארכובה ולמטה, ואם כסות וכלים לקח ממנו ירקבו, ואם כלי מתכות או מעות יוליכם ליד המלח ס, לקח ממנו עבד לא מעלין ע ולא מורידין.

עין משפט ב.ג.

או"ח סימן תקמא פעיף א

א. מותר לעשות מצודות דגים בחוה"מ מעשה הדיוט ב מהערכות אבל לא אורגים מחוטים שהוא מעשה אומן.

הגה: מותר לתקן הפתילות לנרות ז במועד דמעשה הדיוט הוא.

כ. מברייטא ע"ז דף י"ג.

ל. היינו מבעל הבית, והוא מגמ' באוקימתא אליבא דר"י.

מ. ברייתא דר' נתן שם.

נ. ויכול להיות שמותרת בהנאה ואע"ג דבשאר דברים אסורים בהנאה מ"מ בבהמה די בקנס זה ולא צריך לעקר יותר, ואם רוצה יכול לעקר יותר ולא כפי' רש"י שאסור לגרום טריפות לבהמה. ט"ז ס"ק ג'.

ס. ואם ויתרו על המכס ליחיד דאסור ג"כ משום נהנה נראה מדברי הב"ח דדי אם יוליך ההנאה לים המלח ולא הדבר עצמו. ש"ך ס"ק ט'.

ע. מגמ' שם.

פ. מימרא דרב במו"ק י"א. ודוקא לצורך המועד. מ"ב אות א'.

ו. ואף שבמכשירי אוכל נפש מותר גם מעשה אומן, י"ל דלא נקרא מכשירי אוכל נפש אלא דבר המכשירו לאכילה כגון תנור וסכין אבל רשתות לא מיקרי מכשירין. מ"ב אות ב'. ממ"א ס"ק א'.

צ. וכך המנהג להתיר ודלא כפסקי תוס' דאוסרים. כה"ח אות ג'. מח"א.

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן תקמז פ"ה ז

א. ז. תנור וכיריים שאפשר שייכשו ויאפה בהם במועד, עושין; ואם לאו, אין עושין אותם (וה"ה עשיית קדרות ואלפסין שרי בכהאי גוונא) (נ"י ספ"ק דמ"ק והמגיד פ"ח); ובין כך ובין כך בונים על חרס של תנור ועל הכירה הטפילה שלהם.

עין משפט ו.

או"ח סימן תקמז פ"ה א

א. א. בנין כל שהוא בחוה"מ אסור^ק, אבל אם נפרצה גינתו או כותל חצירו^ר בונה אותו מעשה הדיוט^ש.

א. ב. גם בעושה מעקה לגגו בחוה"מ עושה אותו מעשה הדיוט^ת, אבל כותל חצר הסמוך לר"ה שנפל בונה אותו כדרכו^א, ואם היה נוטה ליפול סותרו ג"כ ובונה כדרכו מפני הסכנה^ב.

הגה: אפי' אינו נוטה רק לחצר או למבוי מותר לסותרו מפני הסכנה ולחזור ולבנותו.

ק. ממשמעות הגמ' במו"ק ז', ואם נפרץ גדר גינתו, שם במשנה, ואפי' לצורך המועד לא הותרה בנייה אלא במעשה הדיוט. מ"ב אות א'.

ר. היינו בינו לבין חבירו שאין בזה כ"כ הפסד. לבוש.

ש. ע"י עכו"ם או ע"י פועל ישראל שאין לו מה לאכול, ואם א"א ע"י עכו"ם מותר גם הוא בעצמו. כה"ח אות ד'. ומעשה הדיוט היינו שם אבנים זו ע"ג זו ואינו טח בטיט.

ת. ממשנה שם דף י"א, וכתב בחידושי הריטב"א שם דהמשנה איירי שלא רגילים להלך שם רגלי בני אדם שאינו חייב במעקה אלא שהוא בעצמו רוצה לעשות משום שמירה, אבל אם זה משום מצות מעקה מדוע לא יעשה כדרכו, אבל שאר פוסקים סתמו ולא חילקו. ואם ישנם ילדים מסתובבים שם ויש חשש שיסתרו אותו, אם הוא בדבר קל מותר לעשותו בדבר חזק משום הסכנה. כה"ח אות ז'.

א. כיון שזה דבר האבד משום הגנבים, מ"א ס"ק ב'. ודבר האבד א"צ שינוי אבל בכותל גינה שיש רק הפסד מועט הצריכו שינוי. כה"ח אות ט'.

ב. ורק מפני הסכנה התירו לסותרו ולבנותו, אבל מפני הגנבים לא התירו לסותרו. מ"א ס"ק ג'. ובספק סכנה עדיף מדבר האבד. כה"ח אות י"ג.

עין משפט ז.

או"ח סימן תקמ סעיף ג

ג. ד. סדקים שבגג מותר לסותמן ביד או ברגל, אבל לא בכלי אומנות.^ג

עין משפט ז.

או"ח סימן תקמ סעיף ד

ה. ה. ציר הדלת והמפתח והמנעול והקורה של הדלת שנשברו אפי' מערב יו"ט יכול לתקנם בחוה"מ בלא שינוי^ד כיון שזה הפסד גדול, שאם ישאיר הדלת שבורה ופתוחה נמצא מאבד כל מה שבבית.

הגה: ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד^ה.

עין משפט ט.

או"ח סימן תקלח סעיף ו

ו. ה. המכוון מלאכתו^ו והניחה לחוה"מ ועשאה במועד, בי"ד היו מאבדין אותה ממנו^ז ומפקירין אותה לכל.

הגה: ואם הוא עושה מלאכת אחרים כגון חייט או סופר^ח, היו משמתין אותו

ג. וי' דהוי מלאכה גמורה שיש בה טורח, ואסור משום דליכא פסידא אף שהמים יורדים דרך שם, כיון שאפשר לתקן ביד או ברגל אבל אם א"א מותר כדרכו. כה"ח אות י"ח.

ד. וי' ודוקא משום חשש גניבה, לפ"ז בדלתות הפנמיים אסור לתקנם אם נשברו בחוה"מ אפי' ע"י שינוי. כה"ח אות כ'. ומ"ב אות י"ג.

ה. וי' דלא התיירו אלא בשכח מעיו"ט לתקן, אבל לא במתכוין להניחם למועד. מ"ב אות ט"ו.

ו. פ"י שהיה יכול לעשותה קודם המועד או שהיה יכול להניחה ולהתחיל אחר המועד והתחיל סמוך למועד שאם לא יגמרנו במועד יהיה דבר האבד, כ"כ רש"י בגיטין מ"ד ע"ב.

ז. מי שנזדמן לו לעשות גבינה בחוה"מ שלא יכול היה לעשותה מקודם ועבר ועשאה אין לקונסו להפקירה אלא ימכרנה כפי מה שעלה הקרן ולא ירויח בה שלא יהנה מן האיסור. כה"ח אות כ"א.

ז. אפי' שזה דבר האבד קונסים אותו שלא לעשותה, כ"כ הטור אבל הרמב"ם כתב דגם אם עשאה מאבדין אותה ממנו, וכ"כ השו"ע.

י. ואם עבר ועשה בחוה"מ דבר שאינו אבד י"א דאפי' לבנו קנסו חכמים, אבל לדינא כתב הכף החיים באות כ"ח כיון דאיכא בזה פלוגתא אוקי ממונא בחזקת מריה ולא קנסינן לבנו לאבד אותו דבר, ורק אם עדיין לא גמר המלאכה ומת, אם זה דבר האבד אם לא יגמור אותה הבן, הרי זה גומרה, ע"ש.

ח. וקשה הרי יש לקונסו בשכר פעולתו, וצ"ל שכאן כבר לקחו שכר פעולתו, ועיין בכה"ח אות כ"ו.

ומלקין ט אותו.

ו. מת, לא יקנסו את בנו אחריו י. ואם זה דבר האבד מותר לבן לעשותה בחוה"מ אפי' עבר האב וכוון מלאכתו למועד.

עין משפט י. אור"ח סימן תקלג פ"ג

ה. פירות שנתבשלו מעט וראוים לאכילה ע"י הדחק מותר ללקטן כדי לאכלן, ואם ליקטם לאכלם והותר מהם ומפחד שיתליעו מותר לו לכובשם כ, אבל אסור ללקטם לכתחילה כדי לכובשם ל. אם לא שהוא דבר שאינו נמצא אחר המועד שמותר לקנותו ולכובשו משום דבר האבד.

עין משפט כ. אור"ח סימן תקלג פ"ד

ה. ו. צד אדם דגים כל מה שיכול לצוד מ ומולח כולם במועד נ, שהרי אפשר שיאכל מהם.

הגה: מותר לצודן בפרהסיא שניכר לכל שהוא לצורך המועד.

- ט. הגאון כתב או משמתין ליה או מלקין ליה. מ"ב אות י"ט.
- י. ודוקא בעדיין לא זכו בזה בחייו, אבל בזכו בזה בחייו כבר נעשה שלהם, והמחבר מיירי שמת האב קודם שהפקירוהו בי"ד. מ"ב אות כ'.
- כ. משום דבר האבד שמותר לעשות בחוה"מ.
- ל. ואפי' לא יהיו נמצאים אחר המועד, דבעבור מניעת ריוח לא נקרא הפסד. כה"ח אות כ"ג. וג' דברים יש בדבר האבד, א'. כל שמפסיד מן הקרן אפי' מלאכה גמורה מותר בחוה"מ, ב'. כל שאין מרויח והוי מלאכה גמורה אסור, ג'. אם היא מלאכה מדרבנן כובש ומולח דאין עיבוד באוכלין מותר להרויח ובלבד שאין בה טורח. כה"ח אות כ"ה.
- מ. אפי' יותר מצורך המועד, ולא דמי לקמח שאסור לטחון יותר ממה שצריך, כיון שבצידה כל דג שיעלה אולי יהיה יותר גדול ויהיה לצורך המועד. מ"א ס"ק ז', ומ"ב אות י"ח.
- נ. ולא הוי הכנה לאחר המועד כיון שכולם ראויים לאכילה ע"י מליחתם שסוחטם בידו עד שיתרככו ואוכלם.

דף יא:

עין משפט א. או"ח סימן תקלה פ"א

א. מי שליקט את זיתיו ונתנם בבית הבד והפכן בענין שנפסדין אם אינו דורכן מיד, ואירע לו אונס לפני הרגל או ששכח או נתעצל שסבור היה שיכול לשהות לאחר הרגל, כיון שזה דבר האבד מותר לסחוט הכל כדרכו בלי שינוי, ה"ה בנתן יינו בכור ומפחד שלא יחמיץ גומר כדרכו, ובלבד שלא יכוון מלאכתו במועד.

עין משפט ב. יו"ד סימן שפ פ"א י

יב. כל הדברים שחכמים התירו במועד משום צורך המועד כולם אסורים באבל ע"י אפי' ע"י אחרים.

עין משפט ד.ה. יו"ד סימן שפ פ"א ה

ה. ו. אסור לאבל לעשות מלאכתו.

הגה: אפי' ע"י עכו"ם.

ה. ז. אם זה דבר האבד מותר לאבל לעשות ע"י אחרים, אפי' דבר האסור במועד משום טירחא מותר באבל, ואפי' הוא מעשה אומן.

הגה: וי"א דאם לא יכול לעשותו ע"י אחרים וזה דבר האבד מותר לאבל לעשותו בעצמו. ולאחר ג' ימים מהאבלות יש להקל ואם זה בהפסד מרובה אפי' בתוך ג' ימים הראשונים יש להקל.

ט. ממשנה מו"ק דף י"א, ודעת הרמב"ם שמותר גם להופכן לכתחילה כיון שהגיע זמנן להפוך ואם לא יעשה כן יפסדו הוי דבר האבד.

ו. וכן כרם שהגיע זמנו להבצר במועד בוצרים אותו, רמב"ם פ"ז הלכה ג'.

ע. ולא משום דבר האבד. ש"ך ס"ק י"א.

פ. דדוקא במועד אסרו בטורח משום כבוד המועד, אבל באבל שעושה ע"י אחרים מאי איכפת לנו בטורח של אחרים. ש"ך ס"ק ד'.

עין משפט ו. יו"ד סימן שפ סעיף יב

יב. יד. אם האבל הוא האריס בשדה אחרים לא יעבוד הוא בעצמו, אבל ע"י אחרים מותר.

עין משפט ז.ז. יו"ד סימן שפ סעיף יד

יא. אם יש לאבל חמור או ספינה מוחכר או מושכר ביד אחר, הרי זה לא יעשה בימי אבלו של בעל החמור והספינה, אם לא ששכרו קודם שהתחיל האבלות ועדיין לא כלה הזמן; אבל אם כלה הזמן, אסור.

עין משפט ט.

יו"ד סימן שפ סעיף יג

יג. טו. שכיר יום אסור לו לעבוד בשדה של אבל גם בעיר אחרת.

עין משפט י. יו"ד סימן שפ סעיף יז

יד. טז. היתה מלאכת אחרים ביד האבל אפי' בדבר תלוש כגון לארוג בין בקבלנות בין שלא בקבלות לא יעשה מלאכה.

הגה: אם לא שזה דבר האבד שמותר ע"י אחרים.

הגה: מותר לאבל לקבל מלאכה בימי אבלו לעשות אחרי אבלותו, והוא שלא ישקול ולא ימדוד כדרך שעושה בשאר פעמים.

עין משפט כ. יו"ד סימן שפ סעיף יח

יה. יז. היתה מלאכתו ביד אחרים בדבר תלוש בקבלנות בבית אחרים יעשו, אבל בביתו של האבל לא יעשו.

הגה: והוא שקיבלו המלאכה לפני שנעשה אבל.

עין משפט ל.מ. יו"ד סימן שפ סעיף כא

יח. כ. שני שותפים בחנות ואירע לאחד מהם אבלות, נועלים החנות ולא

יעשה שותפו בפרהסיא * אלא בביתו בצינעא אפי' בעסק השותפות.
ואם האכל אדם חשוב שכולם יודעים שזה שלו אפי' בצינעא ובביתו
של השותף אסור.

צ. הש"ך בס"ק כ"ג כתב שזה סותר למש"כ בב"י, מ"מ לענין הלכה כיון שהרי"ף והרמב"ם
מסכימים לדעה אחת הכי נקטינן.